

ЗАШТО СРБИЈА СТАЛНО ДОБИЈА ПАЦКЕ ОД ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЗБОГ КОРУПЦИЈЕ РАСПРОСТРАЊЕНЕ НА СВИМ НИВОИМА

МИТО ПРШТИ НА СВЕ СТРАНЕ

■ ПРВЕ КРИВИЧНЕ ПРИЈАВЕ ПРОТИВ ДВА ДОКТОРА

— В. Ц. Спасојевић

РАД Агенције за борбу против корупције резултирао је и првим кривичним пријавама! Поднете су у петак против др Ненада Боројевића, бившег директора Института за онкологију и радиологију Србије, и Зорана Бекића, некадашњег начелника Одељења педијатријске онкологије и председника Комисије за цитостатике Министарства здравља. Разлог: нису пре две године пријавили имовину вредну 350.000 евра.

Боројевић није, како је утврдила истрага, пријавио стан у Београду од 41 квадрата у Студентској улици 9, као што није пријавио ни већи број уговора о ауторском делу са неколико познатих фармацеутских кућа. Ове компаније су, тврди се, на његов текући рачун уплатиле близу шест милиона динара и 20.000 евра. Такође није пријавио Агенцији ни депозите на штедне улоге у више банака, у укупном износу од 53.630 евра.

Бекићу се ставља на душу да није пријавио ауторске уговоре са неколико компанија, у износу од 5,7 милиона динара и 25.000 евра, као што није пријавио ни штедне улоге у Алфа банци, један од 40.000, а други од 10.650 евра.

Агенција редовно проверава имовинске карте, иако је можда у почетку неким деловало да неће. Тај поступак траје, идемо ставку по ставку, проверавамо куће, бројеве рачуна, упоређујемо са подацима Пореске управе и подацима из катастра. Најочигледнији пример да нешто није у реду је кад се не слажу приходи и расходи - кажу у Антикорупцијској агенцији.

Када посумња да се нешто не слаже, Агенција обавештава МУП и Тужилаштво, који даље воде истрагу. Осим што је иницирала ове две кривичне пријаве, Агенција је поднела и низ прекршајних, али је од тога, како ствари стоје, за сада слаба вајда.

Прекршајне пријаве поднете су и против пет-шест политичких партија, које нису доставиле извештаје о трошковима током изборних кампања на локалним изборима. Одговоре су добили у само два случаја:

— У првом се ради о Јединственој Србији, где су нас из Прекршајног суда у Београду обавестили да је месно надлежан Прекршајни суд у Јагодини! У другом случају пријава је поднета против СПС, који није дошао на суд, већ је доставио изјашњење о којем нас нико није обавестио. Када је судија тражио да на њега одговоримо, заступник Агенције рекао је да не зна о чему је реч и да му треба времена да погледа. И тако је рочиште отказано због нас, а не због СПС који се није појавио.

Тако, пластично описано, у Србији изгледа борба против корупције. Из Агенције, ипак, поручују да поменуте две кривичне пријаве дају наду и да ће наставити да проверавају имовинске карте.

Подаци Републичког завода за статистику о „ситној“ корупцији показују да је 8,1 одсто грађана Србије имало директна искуства са овом болком. У 52,2 одсто случајева као мито даван је новац (просечни износ 15.330 динара), док је у 33,6 одсто случајева давана храна!

У више од половине случајева испитаници су подмињивали лекаре, у готово 40 одсто полицајце, па медицинске сестре, службенике у катастру... Већина је нудила сама новац, поклон или противуслугу да би убрзали неку процедуру или добили бољи третман.

— Наравно да „боде“ очи ситна корупција, али највећи

проблем у Србији је корупција у врху, која се пирамидално шири надолу. Када бисмо искоренили најкрупнију корупцију, лакше би се обрачунали са ситном. Једна гњила јабука квари све остале - каже Владимир Тодорић, извршни директор Центра за нову политику (ЦНП).

Жариште корупције, по њему, лежи у пропустима у си-

стему јавних набавки. Распрострањена пракса је такозвано анексирање уговора, злоупотреба поступака по хитности и договарање понуђача. Кон-

цесије и јавноприватног партнерства нема у Закону о јавним набавкама из 2009, а комуналне делатности,* као битан сегмент јавних набавки, нису добро регулисане.

— Вредност јавних набавки годишње је око четири милијарде евра, што чини око 15 одсто друштвеног производа. Сваки проценат, уштеде има велики значај. За разлику од куповине за сопствене потребе, онај ко купује државним парам нема мотив да најефикасније троши новац и подложан је корупцији. Основни механизми за промену постоје-

ћег модела понашања су озбиљнији правни оквир, строга буџетска и екстерна финансијска контрола, транспарентност поступака, ефикасна конкуренција међу понуђачима и делимична централизација набавки - сматра Тодорић.

Према његовим речима, чак 40 одсто јавних набавки је ван отвореног поступка (врше се преко преговарачког поступка без објављеног јавног позива и на друге начине), а 14 одсто иде на процедуру набавки мале вредности.

— Проблем с корупцијом јесте што се све трансакције веће од 15.000 евра контролишу када је у питању прање новца, али зато се стотине милиона евра које иду у приватизацију не контролишу, јер Агенција за приватизацију није на списку оних који су обавезни да доставе извештај Управи за спречавање прања новца - каже Тодорић.

Посебна прича су субвенције јавних предузећа, финансирање политичких партија, чињеница да влада до сада парламенту није предала ниједан завршни рачун буџета... ■

■ АГЕНЦИЈА „ЧЕШЉА“ СВЕ ИМОВИНСКЕ КАРТЕ

Strana / Page: 9

Rejting / Reach: 590537

Država / Country: SERBIA

Površina članka / Size: 456 cm2

2 / 2

НЕМОЋ РАЂА БЕС

У ИЗВЕШТАЈУ Европске комисије о Србији не користи се израз „системска корупција“, кажу у Центру за нову политику. Међутим, користе се изрази који могу имати слично значење. На пример: „Слабости у владавини права и преовлађујућа корупција наставили су да смањују правну сигурност...“ Или: „Корупција остаје широко распрострањена у многим областима и наставља да представља озбиљан проблем“.

- Општи утисак грађана јесте да су давање мита и злоупотреба положаја доминантни образац понашања, што производи апатију и осећај немоћи. Разочарање, ако дуго траје и ако се против њега не бори активним мерама, може лако да прерасте у бес и буде инструментализовано - закључују у Центру за нову политику..

МАЛОВИЋЕВА НАЈАВЉУЈЕ ОБРАЧУН

МИНИСТАР правде Снежана Маловић најавила је јуче да ће, као координатор борбе против корупције, од свих државних органа и институција захтевати да појачају активности и у кратком року истраже све спорне јавне набавке и друге коруптивне појаве у друштву.

- Захтеваћу завршетак преткривичних поступака о којима је доста у јавности било речи. Ми дугујемо одговор друштву на одређене случајеве који су апострофирани, и то је наша обавеза. Истрајаћу на томе да се ти случајеви расветле - рекла је министарка. - Нећу да кажем да је наша интенција да они заврше у судској процедури, али тамо где постоје докази, свакако ће бити покренути поступци.

